

Centraal Bureau voor de Statistiek

**Vermogensinkomensbijtelling en eigen
bijdragen Zorg met verblijf 2009, Zorg
zonder verblijf en Wmo 2010**

Peter Meuwissen

Heerlen, 20 juni 2012

Vermogensinkomensbijtelling en eigen bijdragen Zorg met verblijf 2009, Zorg zonder verblijf en Wmo 2010

Samenvatting

Vanaf 2013 wordt het toetsingsinkomen voor de eigen bijdragen voor AWBZ-zorg en Wmo verhoogd met een extra bijtelling van inkomen uit het vermogen dat de grondslag vormt voor het inkomen uit sparen en beleggen in de inkomstenbelasting. Het Ministerie van VWS heeft het CBS verzocht te berekenen wat de eigen bijdragen geweest zouden zijn in 2009 (Zorg met verblijf) en 2010 (Zorg zonder verblijf en Wmo) indien voor die jaren een bijtelling van 4 procent zou zijn toegepast. In dit rapport wordt beschreven hoe deze berekeningen zijn uitgevoerd en wat het effect van deze maatregel zou zijn geweest. Daarnaast is ook het effect berekend van een verdere verhoging van de vermogensinkomensbijtelling naar 8 procent.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Samenvatting uitkomsten	6
1.3 Opzet van het rapport	7
2. Onderzoeksmethode en basisgegevens	8
2.1 Inleiding	8
2.2 Berekening maximale eigen bijdrage voor en na invoering vermogensinkomensbijtelling	8
2.2.1 <i>Toetsingsinkomen en inkomen box 3</i>	8
2.2.2 <i>Wmo en AWBZ-zorg zonder verblijf</i>	9
2.2.3 <i>AWBZ-zorg met verblijf, lage bijdrage</i>	10
2.2.4 <i>AWBZ-zorg met verblijf, hoge bijdrage</i>	11
2.3 Brongegevens	12
2.3.1 <i>Wmo en Zorg zonder verblijf</i>	12
2.3.2 <i>Zorg met verblijf</i>	13
2.3.3 <i>Inkomenspanelonderzoek</i>	14
3. Uitwerking onderzoeksmethode	15
3.1 Koppeling CAK-gegevens aan het Inkomenspanel-onderzoek	15
3.2 Wmo en Zorg zonder verblijf	15
3.3 Zorg met verblijf	16
4. Resultaten	18
4.1 Wmo en Zorg zonder verblijf	18
4.2 Zorg met verblijf	21
4.2.1 <i>Personen met Zorg met verblijf</i>	21
4.2.2 <i>Personen met hoge eigen bijdrage Zorg met verblijf</i>	23
4.2.3 <i>Personen met lage eigen bijdrage</i>	25
4.3 Vermogensinkomensbijtelling 8 procent	26
Bijlage	27

1. Inleiding

1.1 Algemeen

In het regeerakkoord was afgesproken om met ingang van 1 januari 2013 een extra vermogensinkomensbijtelling te introduceren van 4 procent bij het vaststellen van de eigen bijdragen van cliënten in de AWBZ en Wmo. Deze bijtelling van 4 procent op grond van dit voorstel, komt bovenop de 4 procent bijtelling die nu al geldt binnen de bestaande methode. De totale bijtelling van de vermogensinkomsten zou hierdoor dus 8 procent worden van de waarde zoals vastgesteld voor de belastingheffing over het voordeel uit sparen en beleggen.

In het voorjaar van 2012 is een politiek besluit genomen om deze extra bijtelling verder te verhogen naar 8 procent. Dit betekent dat 12 procent van het belastbaar vermogen uit sparen en beleggen bij het bijdrageplichtige inkomen in de Wmo en AWBZ mag worden meegeteld¹.

Op basis van inkomensgegevens voor 2006 heeft het ministerie van VWS berekend dat bij een verhoging van 4 procent de extra opbrengst 80 miljoen euro bedraagt, waarvan 60 miljoen euro intramuraal (Zorg met verblijf) en 20 miljoen extramuraal (Zorg zonder verblijf en Wmo). Het ministerie heeft het CBS gevraagd de berekeningen opnieuw uit te voeren voor het jaar 2010. Achtergrond van dit verzoek is de vraag van de VNG het bedrag beter te onderbouwen en daarbij aan te geven wat de hoogte van de eigen bijdrage van de gemeente wordt. Omdat later werd besloten de vermogensinkomensbijtelling verder te verhogen tot 8 procent, is ook verzocht het financiële effect hiervan te berekenen.

Het CBS kan op dit verzoek ingaan omdat in het kader van het speerpunt inkomen niet alleen nieuwe brongegevens beschikbaar zijn gekomen, maar ook ervaring is opgedaan met het doorrekenen van effecten van belastingen en heffingen voor de huishoudens. Het speerpunt inkomen heeft als doel de bestaande informatie van de welvaartsstatistieken (inkomen, vermogen en bestedingen) uit te breiden met informatie die meer zicht geeft op de wijze waarop het inkomensbeleid de welvaart van personen beïnvloedt. Het speerpunt focust zich hierbij op het onderwerp

¹ Voorstel van wet houdende wijziging van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en de Wet maatschappelijke ondersteuning in verband met invoering van een vermogensinkomensbijtelling voor vaststelling van de eigen bijdragen voor zorg of voorzieningen op grond van die wetten (Kamerstukken II, 2011/12, 33 204).

'belastingdruk'², maar is ook gericht op het binnenhalen van nieuwe registraties die ingezet kunnen worden binnen de welvaartsstatistieken en analyses. De belangrijkste hiervan zijn de brongegevens uit de administratie van de motorrijtuigenbelasting en de CAK-gegevens over de Wtcg (wet tegemoetkoming chronische zieken en gehandicapten) en de CER (compensatie eigen risico). Onderdeel van de CAK-gegevens zijn de gegevens over de eigen bijdragen die worden betaald voor Zorg met verblijf, Zorg zonder verblijf en Wmo. Deze gegevens vormen de basis voor dit rapport.

1.2 Samenvatting uitkomsten

Het totale effect van het bijtellen van 4 procent van het vermogen van sparen en beleggen (inkomstenbelasting box 3), leidt tot een verhoging van de eigen bijdragen van 121 miljoen euro. De belangrijkste bijdrage komt uit de hoge eigen bijdrage voor AWBZ-zorg met verblijf. Bij deze zorg wordt uit de bijgetelde vermogensinkomsten een groter deel meegenomen bij de bepaling van de eigen bijdragen dan voor de andere zorgtypen. Een verdere verhoging tot 8 procent heeft een aanvullend effect van 69 miljoen euro.

1.2.1 Effecten vermogensinkomensbijtelling op de eigen bijdragen¹⁾

Type zorg	Bedragen	
	Bijtelling 4 procent	Bijtelling 8 procent
<i>mln euro</i>		
Geleverde zorg Wmo ²⁾	18	32
Geleverde Zorg zonder verblijf ²⁾	8	12
Geleverde Zorg met verblijf ³⁾		
bijdrage hoog	93	142
bijdrage laag	2	4
Totaal	121	190

1) Bijtelling op het verzamelinkomen (box 1+ box 2 + box 3)

2) De cijfers bij Wmo en Zorg zonder verblijf hebben betrekking op 2010.

3) De cijfers bij Zorg met verblijf hebben betrekking op 2009.

² Als eerste is gewerkt aan het berekenen van alle belastingen die op huishoudens drukken. Als tweede is een berekeningsmethodiek ontworpen waarmee de marginale effecten van de afzonderlijke onderdelen van het fiscaal beleid kunnen worden vastgesteld. Op basis hiervan zijn statinetabellen samengesteld waarmee bijvoorbeeld is vast te stellen hoeveel belastingkorting personen ontvangen op basis van de aftrek hypotheekrente.

1.3 Opzet van het rapport

De beschrijving van de onderzoeksmethode en de uitkomsten in dit rapport is beperkt tot de vermogensinkomensbijtelling van 4 procent. De berekening van de 8 procent bijtelling is op dezelfde wijze uitgevoerd, maar hier verder niet toegelicht.

In paragraaf 2 wordt de onderzoeksmethode en de gebruikte gegevens besproken. In paragraaf 3 is de onderzoeksmethode verder uitgewerkt. De resultaten van de verschillende tussenstappen zijn beschreven in paragraaf 4. In de bijlagen zijn drie tabellen opgenomen, waarin de resultaten verder zijn gedetailleerd naar leeftijd, huishoudenstype en hoogte van het verzamelinkomen.

2. Onderzoeksmethode en basisgegevens

2.1 Inleiding

In het onderzoek is berekend hoeveel hoger de eigen bijdrage geweest zou zijn indien de bijtelling van vermogensinkomsten van toepassing zou zijn geweest. De bijtelling is 4 procent van het vermogen dat de grondslag vormt van het box 3 inkomen in de inkomstenbelasting.

De informatie over de eigen bijdrage is ontleend aan de gegevens die het CAK aan het CBS heeft geleverd over de tegemoetkoming wet chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg). Voor de Wmo en Zorg zonder verblijf zijn de betalingen 2010 gebruikt, voor de Zorg met verblijf de betalingen van 2009.

Voor de berekeningen is verder informatie nodig over de hoogte van het verzamelinkomen³ en een aantal persoons- en huishoudenskenmerken van de zorgontvangers. Deze gegevens zijn ontleend aan het Inkomenspanelonderzoek van het CBS. Dit is een steekproef van circa 90 duizend personen en hun huishoudensleden. De berekeningen zijn dus uitgevoerd met behulp van een steekproef. Deze steekproef is representatief voor de totale bevolking woonachtig in Nederland. Voor dit onderzoek is bovendien nog gewogen naar de integrale factuurgegevens van het CAK.

Opgemerkt wordt dat de resultaten slechts een indicatie van de omvang geven, omdat gedragseffecten (bijvoorbeeld daling van de zorgvraag) niet zijn meegenomen.

2.2 Berekening maximale eigen bijdrage voor en na invoering vermogensinkomensbijtelling

2.2.1 Toetsingsinkomen en inkomen box 3

Voor de eigen bijdrage is een maximum vastgesteld en vaak ook een minimum. Indien de zorgkosten hoger zijn dan de maximale waarde is de eigen bijdrage beperkt tot deze maximale waarde. Voor de bepaling van de eigen bijdrage wordt uitgegaan van het 'toetsingsinkomen'. Voor de berekening hiervan wordt uitgegaan van het verzamelinkomen zoals dat voor de persoon die de zorg heeft ontvangen in

³ Het verzamelinkomen wordt vastgesteld door de belastingdienst. Het is gelijk aan de som van het belastbaar inkomen box 1, box 2 en box 3. Voor de berekeningen zijn de gegevens van jaar t-2 gebruikt.

jaar t-2. Het verzamelinkomen is de som van het belastbaar inkomen box 1, box 2 en box 3 en wordt vastgesteld door de belastingdienst. Bij paren wordt het inkomen van beide partners meegenomen. Indien het inkomen van jaar t hiervan sterk afwijkt, kan de cliënt verzoeken het (geschat) inkomen van jaar t te hanteren.

Opgemerkt wordt dat er niet is gewerkt met de inkomensgegevens van het volledige huishouden. Tijdens de analyse is gebleken dat het inkomen per persoon/paar beter het feitelijk toegepaste toetsingsinkomen benaderd dan het huishoudensinkomen. Inkomens van inwonende kinderen en andere familieleden worden hierdoor niet meegenomen.

De wijze waarop de vermogensinkomensbijtelling zal worden uitgevoerd, is nog niet tot op detailniveau vastgesteld. Aangenomen is dat door de vermogensinkomensbijtelling het toetsingsinkomen verhoogd wordt met het belastbaar inkomen box 3 van jaar t-2. Dit is namelijk eveneens 4 procent van het vermogen dat aan het box 3 inkomen ten grondslag ligt. Omdat het box 3 inkomen ook deel van verzamelinkomen is, wordt dus feitelijk 8 procent van het vermogen van sparen en beleggingen geteld in het nieuwe toetsingsinkomen (4 procent via het verzamelinkomen en 4 procent via de extra bijtelling).

2.2.2 Wmo en AWBZ-zorg zonder verblijf

De cliënten van de Wmo en de AWBZ-zorg zonder verblijf (Zzv) zijn een eigen bijdrage in de kosten verschuldigd. De maximale hoogte van deze bijdrage is –naast leeftijd en samenstelling huishouden - afhankelijk van de hoogte van het toetsingsinkomen.

2.2.2.1 Basisbedrag eigen bijdrage en opbouwgrens, 2010

Huishoudentype	Leeftijd	Basisbedrag eigen bijdrage	Opbouwgrens
<i>euro</i>			
Eenpersoons	65 jaar en ouder	17,6	15 256
	Tot 65 jaar	17,6	22 222
Meerpersoons	65 jaar of ouder	25,2	21 058
	Tot 65 jaar	25,2	27 222

In het bovenstaande overzicht zijn de gegevens van 2010 opgenomen. De maximale periodebijdrage is gelijk aan het basisbedrag indien het toetsingsinkomen lager of gelijk is aan de ‘opbouwgrens’. Is het verzamelinkomen hoger dan de opbouwgrens

dan wordt 15 procent van het meerdere (= verzamelinkomen – opbouwrens) bijgeteld bij de periodebijdrage. De bijdrage wordt per periode bepaald door het bedrag te delen door 13 en geldt voor elke periode in dat jaar.

Veel klanten nemen meerdere perioden Wmo en/of Zzv af. De maximale eigen bijdrage is vaak lager dan het bedrag van de afgenomen zorg. In dat geval wordt het bedrag van de eigen bijdrage in rekening gebracht. Als een leefeenheid hulp krijgt uit de Wmo én uit de Zzv wordt één factuur opgemaakt voor de eigen bijdragen van beide regelingen. Daarbij wordt de eigen bijdrage eerst met de Wmo en daarna met de Zzv verrekend.

Voor de berekening van het effect van de vermogensinkomensbijtelling wordt het bedrag van het toetsingsinkomen verhoogd met het bedrag van het inkomen uit box 3. Daarna wordt de maximale eigen bijdrage op dezelfde wijze berekend. Vanaf 2009 wordt op het factuurbedrag een korting van 33 procent toegekend, de Wtcg-korting. Deze wordt ook toegepast op de berekende verhoging van de eigen bijdrage.

2.2.3 AWBZ-zorg met verblijf, lage bijdrage

De eigen bijdrage in de AWBZ-zorg met verblijf is afhankelijk van het huishouden, het inkomen en de zorgindicatie. Onderscheid wordt gemaakt in de lage en de hoge eigen bijdrage. Een persoon betaalt de lage eigen bijdrage in een van de volgende gevallen:

- Hij is voor het eerst opgenomen in een AWBZ-instelling. Of zijn eerdere opname was langer dan 6 maanden geleden. Dan betaalt hij de eerste zes maanden (de wachttijd) de lage eigen bijdrage.
- Hij (of zijn partner) heeft een indicatie voor tijdelijk verblijf langer dan 6 maanden.
- Hij betaalt het levensonderhoud van zijn kinderen waarvoor hij kinderbijslag ontvangt of zijn kinderen krijgen studiefinanciering.
- Hij is gehuwd en zijn partner woont nog thuis.
Personen met een ongehuwden AOW-uitkering gelden voor de AWBZ als ongehuwd. Ook als hij niet wettelijk gescheiden is.
- Hij ontvangt het volledig pakket thuis VPT.

In alle overige gevallen is de hoge eigen bijdrage verschuldigd.

De lage eigenbijdrage is 12,5 procent van het toetsingsinkomen. De lage eigen bijdrage is in 2009 minimaal 148,20 euro per maand en maximaal 778,60 euro per maand.

Evenals bij de Wmo en AWBZ-zorg zonder verblijf wordt aangenomen dat het toetsingsinkomen in de vermogensinkomensbijtelling wordt verhoogd met het inkomen uit box 3, waarna de eigen bijdrage volgens deze regels wordt berekend. Van de eigen bijdrage wordt op de factuur nog de Wtcg-korting afgetrokken. Voor 65-plussers is de Wtcg-korting 8 procent en voor klanten jonger dan 65 jaar 16 procent.

2.2.4 AWBZ-zorg met verblijf, hoge bijdrage

De hoge eigen bijdrage per maand is 8,5 procent van het bijdrageplichtig inkomen (jaarbasis). Het maximum bedrage voor 2009 is 1838,60 euro per maand.

Het bijdrageplichtig inkomen is: het toetsingsinkomen - correctie voor buitengewone uitgaven - verschuldigde belasting - premie ziektekostenverzekering - zak en kleedgeld - 15 procent van de inkomsten uit tegenwoordige arbeid.

Het bedrag na deze berekening wordt nog extra verlaagd met een 'vrijstellingsbedrag'. Voor de berekening hiervan gelden bepaalde inkomensgrenzen (zie onderstaand overzicht).

2.2.4.1 Inkomensgrenzen voor de berekening van het vrijgesteld inkomen, AWBZ 2009

Burgerlijke staat	Leeftijd	Laagste grens	Hoogste grens
<i>euro</i>			
Ongehuwd	65 jaar en ouder	7 183	7 564
	18 tot 65 jaar	6 485	6 866
Gehuwd, partner	65 jaar en ouder	9 387	9 768
	18 tot 65 jaar	8 852	9 233

Is het bijdrageplichtig inkomen hoger dan de hoogste grens uit de tabel dan wordt 25 procent van het inkomen boven de hoogste grens afgetrokken plus een vast bedrag van 381 euro. Ligt het inkomen tussen de laagste en hoogste grens? Dan wordt het inkomen boven de laagste grens geheel afgetrokken. Is het inkomen lager dan de laagste grens? Dan geldt geen vaste aftrek.

Voor de berekening van de hoge eigen bijdrage in de AWBZ-zorg met verblijf is aangenomen dat na invoering van de vermogensinkomensbijtelling het inkomen uit

box 3 bijgeteld wordt bij het berekend 'bijdrage-inkomen', voor aftrek van het vrijstellingsbedrag. Van de eigen bijdrage wordt op de factuur nog de Wtcg-korting afgetrokken. Voor 65-plussers is de Wtcg-korting 8 procent. Voor klanten jonger dan 65 is de Wtcg-korting 16 procent.

2.3 Brongegevens

2.3.1 Wmo en Zorg zonder verblijf

De basisgegevens van de eigen bijdrage voor Wmo en Zorg zonder verblijf zijn afkomstig van het CAK. Voor de analyse kon gebruik worden gemaakt van de gegevens over 2010. Over dit jaar zijn van het CAK de factuurgegevens ontvangen. Het gaat om de facturen die het CAK heeft verstuurd voor de betaling van de eigen bijdragen voor Wmo en AWBZ zorg zonder verblijf. Deze gegevens bevatten o.a.:

- Koppelingssleutel (debiteur)
- Periode (13 periodes, een aantal komt meerdere malen voor)
- Kosten geleverde zorg Wmo
- Kosten geleverde Zzv
- De maximale eigen bijdrage Wmo
- De maximale bijdrage Zzv
- Het factuurbedrag Wmo (eigen bijdrage)
- Het factuurbedrag Zzv (eigen bijdrage)
- De korting Wtcg en minimumbeleid van gemeenten
- Het verschuldigd bedrag Wmo plus Zzv

De gegevens hebben als peildatum de stand van de CAK-database van 22 juli 2011. Dit is een momentopname. Correcties na de peildatum zijn niet meegenomen. Een zorgjaar loopt niet gelijk met een kalenderjaar en is ingedeeld in 13 perioden van 4 weken. Het zorgjaar 2010 loopt van 4 januari 2010 tot en met 2 januari 2011.

Op de brongegevens is een aantal bewerkingen uitgevoerd:

- In de loop van 2010 hebben terugbetalingen plaats gevonden over eerdere jaren. Deze terugbetalingen zijn niet meegenomen in de berekeningen. Rekeningen met een negatief eindbedrag zijn verwijderd. De reden is dat de zorgkosten voor deze gevallen niet altijd bekend zijn.
- Gemeenten kunnen de eigen bijdrage bij lage inkomens voor hun rekening nemen (minima-korting). Deze personen zijn niet meegenomen omdat de vermogensinkomensbijtelling deze personen niet zal treffen.

- Voor het onderzoek zijn de gegevens eerst geaggregeerd naar periode. Vervolgens is geaggregeerd naar jaar. Daarbij zijn de perioden onderscheiden naar perioden met één factuur en perioden met meer dan een factuur. De kosten van Wmo en Zorg met verblijf zijn per periode vastgehouden.

2.3.2 Zorg met verblijf

Voor de geleverde AWBZ zorg met verblijf zijn door het CAK de factuurgegevens 2009 en 2010 aangeleverd, zonder de informatie over de kosten van de zorg. De gegevens zijn gebaseerd op de stand van de database op 25 juli 2011. Uit de analyses blijkt dat de gegevens van 2010 nog niet volledig zijn. Daarom is gebruik gemaakt van de gegevens 2009. Correcties na de peildatum zijn niet meegenomen.

De variabelen zijn:

- periode (12 perioden per jaar)
- wtcg-kortingspercentage
- te betalen eigen bijdrage (na aftrek wtcg-korting)
- bedrag wtcg-korting op de factuur.

In de basisgegevens komen circa 15 duizend rekeningen met een kortingspercentage van 0 procent. Door CAK is aangegeven dat de eigen bijdrage die deze klanten is opgelegd niet volgens de standaardberekening heeft plaats gevonden, maar bijvoorbeeld door een rechtelijke uitspraak is vastgesteld. Ook klanten voor wie nog geen inkomensgegevens teruggekoppeld konden worden, krijgen een vast bedrag eigen bijdrage opgelegd. Deze personen zijn niet meegenomen.

In de bestanden komen verder records voor met een betaald bedrag van 0 euro, doordat voor klanten voor wie in een periode een correctie heeft plaats gevonden meerdere regels voor de betreffende periode worden getoond. Meestal betreft dit personen die uit de zorg zijn gegaan. Deze records worden niet meegenomen.

De periodebestanden zijn geaggregeerd naar jaargegevens. Het eindbestand (na aggregatie) is als volgt opgebouwd:

- Koppelingssleutel (debiteur)
- Te betalen eigen bijdrage, gesommeerd naar jaarbedrag
- Maximum van de te betalen eigen bijdrage per periode
- Som van wtcg-korting

- Maximum van de wtcg-korting eigen bijdrage per periode
- Aantal perioden met één factuur en de bijbehorende bedragen
- Aantal perioden met meer dan één factuur en het bijbehorend aantal dagen en de bedragen.

2.3.3 *Inkomenspanelonderzoek*

Het inkomenspanel (IPO) is een steekproef die vanaf 1989 wordt gevolgd en die de basis is voor de statistische informatie op landelijk niveau over inkomens- en vermogensverdelingen van personen en huishoudens. Ook de berekeningen van de belastingdruk zijn met deze steekproef uitgevoerd. Begonnen is met een steekproef van 75 duizend personen. Jaarlijks wordt bijgetrokken voor instroom in de Nederlandse bevolking en gecorrigeerd voor uitstroom. Elk jaar wordt de huishoudenssituatie bepaald aan het einde van het jaar. De personen die samen met een steekproefpersoon op dat moment een huishouden vormen worden aan de steekproef van dat jaar toegevoegd. Voor 2009 is het panel inmiddels aangegroeid tot ruim 90 duizend personen. De totale steekproef 2009 was 260 duizend personen.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van het IPO 2009, voor Zorg met verblijf IPO 2008. Dit onderzoek is representatief voor de bevolking die op 1-1-jaar t+1 in Nederland woonde (ingeschreven in het GBA).

Aan deze steekproef zijn de gegevens van Zorg met verblijf, Zorg zonder verblijf en Wmo door middel van de koppelingssleutel gekoppeld. Omdat het IPO uitgaat van de Nederlandse bevolking worden de personen die in het buitenland wonen en AWBZ-zorg krijgen niet in het onderzoek betrokken.

Opgemerkt wordt dat de eigen bijdragen van de in 2010 overleden personen in de CAK bestanden zijn opgenomen. Dit is de reden dat gekozen is voor het IPO 2009, dat uitgaat van de bevolking op 1-1-2010.

Voor de berekeningen zijn de inkomensgegevens 2008 (2007) van belang. Deze inkomens vormen de basis voor het bepalen van het toetsingsinkomen voor de zorg ontvangen in 2010 (2009). Om deze reden zijn aan het IPO 2009 (2008) de belastbare inkomen box 1, box 2 en box 3 van 2008 (2007) gekoppeld, evenals het verzamelinkomen 2008 (2007). Voor de berekeningen zijn de inkomens van paren samengevoegd.

3. Uitwerking onderzoeksmethode

3.1 Koppeling CAK-gegevens aan het Inkomenspanelonderzoek

Zoals aangegeven zijn de berekeningen uitgevoerd met de steekproefpersonen van het inkomenspanelonderzoek (IPO): voor Wmo en Zorg zonder verblijf het IPO 2009 en voor Zorg met verblijf IPO 2008. Hieraan zijn de CAK-gegevens gekoppeld en de inkomensgegevens van 2008, resp 2007. Verder is een kleine correctie op de ophoogfactoren van het IPO aangebracht, waardoor de – met de steekproef van het IPO- geschatte factuurbedragen overeenkomen met het totaalbedrag dat geteld is met de integrale CAK-gegevens.

3.2 Wmo en Zorg zonder verblijf

Voor de berekeningen wordt onderscheid gemaakt tussen personen met alleen Wmo, personen met alleen Zorg zonder verblijf en personen met zowel Wmo als Zorg zonder verblijf.

De maximale eigen bijdrage is voor elke periode in de basisgegevens opgenomen. Deze eigen bijdrage geldt voor alle perioden in een jaar. Op persoonsniveau wordt daarom bepaald wat de maximale waarde is van de periodegegevens.

De gemeenten kunnen afwijken van de berekende eigen bijdrage vanuit het inkomen. Het kan zijn dat de eigen bijdrage Wmo hierdoor afwijkt van de eigen bijdrage Zorg zonder verblijf. Hiermee is geen rekening gehouden. Per cliënt is het hoogste bedrag genomen.

Nadat de “maximale periodebijdrage” is bepaald, wordt afgeleid wat het bijbehorende toetsingsinkomen (maandbasis) is geweest met de formule:

$$\frac{(\text{maximale periodebijdrage} - \text{basisbedrag eigen bijdrage} + 0.15 \cdot \text{opbouwgrens})}{0.15}$$

Het toetsingsinkomen op jaarbasis is dit bedrag * 13.

Voor de personen die alleen het standaardbedrag verschuldigd zijn, komt het toetsingsinkomen uit op de waarde die hoort bij de betaling van het basisbedrag. Voor deze personen is het toetsingsinkomen afgeleid uit de gegevens van het belastbaar inkomen 2008.

Het effect van de vermogensinkomensbijtelling is vervolgens berekend door het berekend toetsingsinkomen te verhogen met het inkomen uit box 3 en hiermee de nieuwe maximale eigen bijdrage te berekenen. Door deze te vergelijken met de zorgkosten, is de nieuwe eigen bijdrage berekend. Deze is gelijk aan de maximale eigen bijdrage, behalve indien de zorgkosten lager zijn dan dit bedrag. In dat geval is de eigen bijdrage gelijk aan de zorgkosten. In formule is de eigen bijdrage gelijk aan:

Minimum (maximale eigen bijdrage inclusief box 3, zorgkosten).

Het verschil tussen het totaal eigen bijdrage berekend met en zonder bijtelling geeft het effect van de vermogensinkomensbijtelling. De berekeningen zijn per periode uitgevoerd en daarna samengeteld naar jaartotaal.

Voor de verdeling over Wmo en Zorg zonder verblijf bij samenloop is de werkwijze van het CAK gevolgd. Eerst wordt met de maximale eigen bijdrage de kosten van Wmo betaald en daarna met Zorg zonder verblijf.

3.3 Zorg met verblijf

Voor zorg met verblijf zijn de totale zorgkosten niet bekend. Aangenomen is dat de zorgkosten voor elke persoon gelijk zijn aan de maximaal te betalen eigen bijdrage.

Het onderscheid dat wordt gemaakt in bijdrage 'laag' en 'hoog' is niet bekend vanuit de brongegevens. Daarom is dit afgeleid. Als eerste is hiervoor het aantal maanden zorg bepaald over 2009 en de eerste en de laatste maand. Indien de zorg is begonnen in februari en het aantal maanden lager is dan 8, is aangenomen dat de lage bijdrage is verschuldigd. Voor de gevallen die begonnen zijn in januari is vastgesteld of de persoon in 2009 is overleden of geëmigreerd. Indien de persoon ook behoorde tot de bevolking op 1-1-2011(dus niet overleden) is eveneens de grens van 8 maanden gehanteerd voor het bepalen of de lage bijdrage van toepassing is.

Een lage bijdrage is verder verschuldigd voor:

- een gehuwd persoon wiens echtgenoot niet in een instelling verblijft;
- een persoon die moet voorzien in de kosten van onderhoud van de eigen kinderen;

Van de personen die nog niet bij ‘laag’ zijn ingedeeld is daarom nagegaan of de persoon op peildatum 1-1-2010 de burgerlijke staat gehuwd heeft en niet samenwoont met de huwelijkspartner (case 1) en/of de persoon kinderbijslag heeft ontvangen. Indien aan deze voorwaarde is voldaan wordt de persoon bij ‘laag’ ingedeeld.

Als laatste is nagegaan of het bedrag van de betaalde eigen bijdrage hoger is dan het maximum bedrag van de lage eigen bijdrage. Indien dit zo is, wordt de persoon ingedeeld bij de groep ‘hoge eigen bijdrage’.

Voor de personen met een lage eigen bijdrage wordt dezelfde berekeningswijze toegepast als voor de Wmo en zorg zonder verblijf. Uit de betaalde maximale bijdrage wordt het toetsingsinkomen bepaald. Vervolgens wordt het berekend toetsingsinkomen verhoogd met het inkomen box 3, waarna per periode het dan verschuldigd bedrag wordt berekend (12,5 procent van het bijdrageplichtig inkomen met een minimum van 148,20 euro en een maximum van 778,60 euro. Het verschil tussen de jaarbijdrage in- en exclusief de vermogensinkomensbijtelling geeft het effect van de bijtelling.

Voor de hoge eigen bijdrage is uit de betaalde eigen bijdrage het toetsbedrag bepaald voor en na het vrijstellingsbedrag (zie 2.1.4). Het toetsbedrag voor de vrijstelling wordt verhoogd met het inkomen van box 3, waarna het toetsbedrag na de vrijstelling opnieuw wordt berekend. Aangenomen is dus dat boven een grensinkomen 25 procent van het bijgeteld inkomen uit vermogen weer wordt vrijgesteld.

Met dit nieuw bedrag wordt de eigen bijdrage inclusief de vermogensinkomensbijtelling berekend met de formule:

*Minimum (bijdrage inkomen inclusief box 3, maximale eigen bijdrage),
waarin de maximale eigen bijdrage 1838,60 euro per maand is.*

Het verschil tussen de eigen bijdrage in- en exclusief de vermogensinkomensbijtelling geeft het effect van de vermogensinkomensbijtelling op maandbasis.

Het effect op jaarbasis wordt berekend door het maandbedrag te vermenigvuldigen met het aantal maanden dat zorg is ontvangen. Hier zijn alleen de maanden meegenomen waarin op alle dagen zorg is ontvangen. Aangenomen is dat voor de andere maanden de feitelijke kosten beneden het bijdrage-inkomen liggen en er geen extra effect optreedt van de vermogensinkomensbijtelling.

4. Resultaten

4.1 Wmo en Zorg zonder verblijf

De uitkomsten van het onderzoek hebben betrekking op de ontvangers van Wmo en/of Zorg zonder verblijf die potentieel geraakt kunnen worden door de invoering van de vermogensinkomensbijtelling. De personen die het volledig bedrag betalen, omdat ze het inkomen niet aan het CAK willen doorgeven, zijn daardoor niet meegenomen. Bijtelling van vermogensinkomsten leidt bij deze groep niet tot een hogere bijdrage. Ook personen voor wie het gemeentelijk minimabeleid geldt zijn niet meegenomen. De aantallen zorgontvangers komen daardoor lager uit dan in andere statistieken. Bij de bedragen zijn terugbetalingen niet meegenomen, waardoor eveneens verschillen met andere statistieken kunnen ontstaan.

In tabel 4.1.1 zijn de uitkomsten van totale kosten en het gefactureerde deel daarvan opgenomen. Van de Wmo-kosten is 13 procent doorberekend naar de cliënten. Het overgrote deel van de kosten komt voor rekening van de overheid. Op het factuurbedrag wordt nog de Wtcg-korting (33 procent) in mindering gebracht. De feitelijk betaalde bijdrage is hierdoor nog lager.

Bij de Zorg zonder verblijf is 7 procent doorberekend aan de cliënten. Veertig procent van de gebruikers betaalt geen eigen bijdrage Zorg zonder verblijf omdat het totaal bedrag aan eigen bijdrage besteed is aan Wmo-uitgaven.

De eigen bijdrage voor Wmo en/of Zorg zonder verblijf is gemiddeld 300 euro. In totaal betalen de cliënten 309 miljoen euro. De wtcg-korting is 102 miljoen.

4.1.1 Kosten en financiering Wmo en Zorg zonder verblijf, 2010

	Aantal	Bedragen	
		som	gemiddeld
	<i>x 1 000</i>	<i>mln euro</i>	<i>euro</i>
Geleverde zorg Wmo	488	1 771	3 630
Geleverde zorg Zorg zonder verblijf	422	1 123	2 660
Factuur zorg Wmo	684	231	337
Factuur zorg Zorg zonder verblijf	684	78	114
Kortingsbedrag Wtcg	684	- 102	- 149
Te betalen bedrag	684	207	302

Uit de maximale eigen bijdrage per periode is het toetsinkomen berekend. In tabel 4.1.2 is het berekend verzamelinkomen vergeleken met het belastbaar inkomen 2008. Hieruit blijkt dat het berekend inkomen hiermee in overeenstemming is.

4.1.2 Berekend toetsingsinkomen en verzamelinkomen 2008

		Berekend ver- zamelinkomen	Verzamel- inkomen 2008
Aantal (<i>x 1 000</i>)		684	684
Gemiddeld (<i>1 000 euro</i>)		22,2	22,1
Decielgrens	10%	10,9	10,7
	20%	12,5	12,3
	20%	13,9	13,7
	40%	15,3	15,0
	50%	17,2	17,0
	60%	19,6	19,1
	70%	23,0	22,7
	80%	29,0	29,3
	90%	39,2	39,8

Aan de personen met Wmo en/of Zorg zonder verblijf en hun partners is het belastbaar inkomen 2008 box 3 gekoppeld. In totaal heeft 23 procent inkomsten uit vermogen (158 duizend personen). De helft hiervan heeft een bedrag lager dan 2 300 euro. Het gemiddeld bedrag is 5 670 euro en het totale bedrag 895 miljoen euro.

4.1.3 Berekend toetsingsinkomen en inkomen box 3 2008

		Berekend ver- zamelinkomen	Inkomen box 3 2008
Aantal (<i>x 1 000</i>)		158	158
Gemiddeld (<i>1 000 euro</i>)		31,4	5,7
Decielgrens	10%	13,6	0,3
	20%	15,8	0,7
	20%	18,7	1,1
	40%	21,3	1,7
	50%	24,6	2,3
	60%	29,1	3,4
	70%	34,0	5,1
	80%	42,2	7,6
	90%	57,9	13,6

In de berekening van de maximale bijdrage wordt 15 procent van het inkomen als bijdrage gerekend. Deze personen hebben een hoger gemiddeld inkomen dan de hele populatie (32 duizend versus 22 duizend). In veel gevallen zal de maximaal eigen bijdrage die in 2010 verschuldigd was al hoger zijn dan de gemaakte kosten. Bijtelling zal daardoor niet in alle gevallen leiden tot een hogere bijdrage.

Voor de berekening van het effect van de vermogensinkomensbijtelling wordt het toetsingsinkomen verhoogd met het inkomen uit box 3. Daarna is de maximale eigen bijdrage per maand berekend die hoort bij dit hogere inkomen. Deze neemt gemiddeld met 15 euro toe (tabel 4.1.4).

4.1.4 Maximum eigen bijdrage per maand voor en na vermogensinkomensbijtelling, 2010

		Eigen bijdrage	
		voor bijtelling	na bijtelling
Aantal (<i>x 1 000</i>)		684	684
Gemiddeld (<i>1 000 euro</i>)		89	103
Decielgrens	10%	18	18
	20%	18	18
	20%	18	18
	40%	18	18
	50%	25	25
	60%	31	38
	70%	63	74
	80%	119	135
	90%	238	273

De berekening van het effect op de totale eigen bijdragen is uitgevoerd per periode. Voor elk van de 13 perioden is nagegaan hoe de kosten van die periode zich verhouden ten opzichte van de maximale eigen bijdrage voor en na de vermogensinkomensbijtelling. Er is gecorrigeerd met de wtcg-korting. De resultaten zijn vermeld in tabel 4.1.5.

De opbrengst van de vermogensinkomensbijtelling (4 procent van het vermogen box 3) is 26 miljoen euro, waarvan 18 miljoen Wmo en 8 miljoen Zzv. Bij de Wmo heeft 14 procent een hogere bijdrage. Het gemiddeld bedrag is 260 euro per jaar. Bij Zorg zonder verblijf heeft 10 procent een hogere bijdrage die gemiddeld 175 euro is.

4.1.5 Opbrengst vermogensinkomensbijtelling op Wmo en Zorg zonder verblijf

	Effect bijtelling	
	Wmo	Zorg zonder verblijf
Totaal aantal	487	422
w.v. effect > 0 (x 1 000)	69	44
Effect:		
bedrag (mln euro)	18	8
gemiddeld per jaar (euro)	259	174
decielgrens		
10%	14	5
20%	31	13
20%	53	20
40%	80	35
50%	121	48
60%	192	73
70%	271	119
80%	372	182
90%	602	420

4.2 Zorg met verblijf

4.2.1 Personen met Zorg met verblijf

De effecten van de vermogensinkomensbijtelling zijn afzonderlijk berekend voor de personen met een hoge en een lage eigen bijdrage. In deze paragraaf worden enkele algemene gegevens over deze groepen beschreven.

In 2009 hebben 336 duizend personen een eigen bijdrage voor Zorg met verblijf betaald. Voor aftrek wtcg betaalden zij gemiddeld 430 euro per maand. Het onderscheid bijdrage 'laag' en 'hoog' is niet bekend vanuit de basisgegevens. Dit is daarom afgeleid op basis van de persoonskenmerken, al of niet partner zijn en de hoogte van de eigen bijdrage (zie verder paragraaf 2.1.3 en 3.3). Een derde deel betaalt de lage bijdrage (gemiddeld 161 euro). De hoge bijdrage is gemiddeld 565 euro. De kosten zijn niet bekend vanuit de basisgegevens. Deze zijn berekend door de kosten van een volledige maand te stellen op de maximale eigen bijdrage van 1838,60 euro en voor de onvolledige maanden gelijk aan het betaald bedrag eigen bijdrage. Uit tabel 4.2.1.1 blijkt dat 20 procent van de kosten gedekt worden door de eigen bijdragen. Dit komt vooral door de hoge eigen bijdrage waar de eigen bijdrage 25 procent van de kosten zijn. Bij de lage eigen bijdrage is dit 6 procent.

4.2.1.1 Kosten en financiering Zorg met verblijf, 2009

	Totaal	Personen met bijdrage	
		laag	hoog
Aantal personen (<i>x 1 000</i>)	336	111	225
Geschatte kosten (<i>mln euro</i>)	7611	1959	5652
Eigen bijdrage			
totaal (<i>mln euro</i>)	1521	111	1410
gemiddeld per maand (<i>euro</i>)	431	161	565

Het belastbaar inkomen van de personen met een hoge bijdrage is gemiddeld bijna 16 duizend euro, van de personen met een lage eigen bijdrage 21 duizend euro. Dit is lager dan de personen met Wmo of Zorg zonder verblijf, die gemiddeld een belastbaar inkomen van 22 duizend euro hebben.

4.2.1.2 Belastbaar inkomen 2007 van personen met Zorg met verblijf, 2009

	Totaal	Bijdrage	
		laag	hoog
Aantal (<i>x 1 000</i>)	336	111	225
Gemiddeld (<i>euro</i>)	17,6	21,2	15,7
Decielgrens			
10%	7,6	8,9	7,5
20%	9,4	11,3	8,9
40%	10,8	12,6	9,9
50%	12,3	13,8	11,3
60%	13,5	15,8	12,5
70%	14,9	18,4	13,9
80%	17,4	21,9	15,6
90%	21,6	27,7	18,3
	31,1	38,2	26,6

De maximale eigen bijdrage voor Zorg met verblijf bedraagt gemiddeld 465 euro (tabel 4.2.1.3). Dit is hoger dan het gemiddeld bedrag van tabel 4.2.1.1 omdat onvolledige maanden nu niet zijn meegenomen. Bij de groep met de hoge eigen bijdrage betaalt slechts 1 procent van de personen de maximale bijdrage; bij 'laag' is dit 5 procent.

4.2.1.3 Maximale eigen bijdrage per maand Zorg met verblijf, 2009

		Totaal	Bijdrage	
			laag	hoog
Aantal (x 1 000)		336	111	225
Gemiddeld (euro)		465	252	656
Decielgrens	10%	141	141	249
	20%	145	141	477
	20%	253	141	551
	40%	412	141	551
	50%	551	143	611
	60%	585	183	643
	70%	633	253	709
	80%	734	342	826
	90%	741	586	1 067

Van de personen met zorg met verblijf heeft 26 procent een inkomen uit box 3 (tabel 4.2.1.4). Dit percentage is gelijk bij de groep 'laag' en 'hoog'. Het gemiddeld bedrag is ongeveer 5 duizend euro.

4.2.1.4 Inkomen box 3 van personen met Zorg met verblijf en inkomen box 3 >0, 2009

		Totaal	Bijdrage	
			laag	hoog
Aantal (x 1 000)		86	29	57
Gemiddeld (euro)		5 070	6 030	4 590
Decielgrens	10%	200	290	180
	20%	130	590	370
	20%	715	1 010	67
	40%	1 090	1 505	970
	50%	1 710	2 320	1 440
	60%	2 460	3 240	2 220
	70%	4 120	4 770	3 720
	80%	6 760	8 300	6 050
	90%	13 340	14 560	11 120

4.2.2 Personen met hoge eigen bijdrage Zorg met verblijf

Voor de personen met een hoge eigen bijdrage is de eigen bijdrage per maand 8,5 procent van het totaal bijdrageplichtig inkomen. Uit dit gegeven is - op jaarbasis - het bijdrageplichtig inkomen zelf berekend. Dit is het inkomen na aftrek van de inkomensvrijstelling. Terugrekenend is het bijdrageplichtig inkomen vóór aftrek vrijstelling vastgesteld. Dit is het toetsingsinkomen, verminderd met belasting,

aftrek buitengewone lasten, ziektekosten, kleedgeld en vrijgesteld inkomen uit arbeid (zie 2.1.4). Dit inkomen is verhoogd met box 3, waarna het bijdrageplichtig inkomen na aftrek vrijstelling opnieuw is berekend (zie verder paragraaf 3.3). De resultaten zijn opgenomen in tabel 4.2.2.1.

Het gemiddeld belastbaar inkomen is bijna 16 duizend euro en het bijdrageplichtig inkomen bijna 8 duizend euro. Het gemiddeld bijdrageplichtig inkomen na vrijstelling neemt door de toevoeging van het box 3 inkomen met 900 euro toe.

4.2.2.1 Belastbaar en bijdrageplichtig inkomen, hoge eigen bijdragen totaal en met box 3, 2009

	Belastbaar inkomen	Bijdrageplichtig inkomen		Bijdrageplichtig inkomen inclusief box 3	
		voor vrijstelling	na vrijstelling	voor vrijstelling	na vrijstelling
Aantal (<i>x 1 000</i>)	225	225	225	225	225
Gemiddeld (<i>euro</i>)	15,7	8,4	7,7	9,6	8,6
Decielgrens					
10%	7,5	2,9	2,9	3,1	3,1
20%	8,9	5,6	5,6	6,0	6,0
20%	9,9	6,5	6,5	6,5	6,5
40%	11,3	6,5	6,5	6,8	6,8
50%	12,5	7,2	7,2	7,2	7,2
60%	13,9	7,9	7,6	8,4	7,8
70%	15,6	9,1	8,3	9,5	8,7
80%	18,3	10,9	9,7	12,2	10,6
90%	26,6	14,7	12,6	16,8	14,1

4.2.2.2 Opbrengst vermogensinkomensbijtelling op Zorg met verblijf, hoge eigen bijdrage

Aantal (<i>x 1 000</i>)	225
w.v. effect >0	48
Effect:	
bedrag (<i>mln euro</i>)	93
gemiddeld per jaar (<i>euro</i>)	1 945
decielgrens	
10%	134
20%	244
20%	326
40%	509
50%	866
60%	1 270
70%	1 924
80%	3 078
90%	5 201

Met het bijdrageplichtig inkomen inclusief de vermogensinkomensbijtelling is berekend wat de eigen bijdrage per maand geweest zou zijn. Dit is 8,5 procent van het bijdrage inkomen met een maximum van 1838,60 euro.

De opbrengst van de vermogensinkomensbijtelling is 93 miljoen euro. Ruim 20 procent heeft een hogere bijdrage. Gemiddeld is dit 1945 euro per jaar.

4.2.3 Personen met lage eigen bijdrage

Voor de lage eigen bijdrage is het toetsingsinkomen (maandbasis) berekend en het toetsingsinkomen na de bijtelling van vermogensinkomen. Het bedrag stijgt gemiddeld met 130 euro.

4.2.3.1 Toetsingsinkomen (maand) cliënten Zorg met verblijf en lage eigen bijdrage, 2009

		Totaal	
		voor bijtelling	na bijtelling
Aantal (x 1 000)		111,5	111,5
Gemiddeld per jaar (euro)		1945	2076
Decielgrens	10%	905	913
	20%	1052	1063
	20%	1130	1130
	40%	1130	1130
	50%	1145	1283
	60%	1467	1602
	70%	2020	2219
	80%	2737	3045
	90%	4688	4817

Daarna is de bijdrage na vermogensinkomensbijtelling bepaald. Voor de berekening van het totale effect is het aantal maanden bepaald waarin over de hele maand zorg is ontvangen. Dit aantal is gebruikt om de berekende toename van de eigen bijdrage op maandbasis naar jaarbasis te brengen.

Een kwart van de personen met zorg met verblijf en lage eigen bijdrage zal een iets hogere bijdrage betalen. Deze verhoging is beperkt tot gemiddeld 80 euro per jaar. De extra opbrengst is 2 miljoen euro.

4.2.3.2 Opbrengst vermogensinkomensbijtelling op Zorg met verblijf, lage eigen bijdrage, 2009

Aantal (x 1 000)	111
w.v. effect >0	29
Effect:	
bedrag (mln euro)	2,3
gemiddeld per jaar (euro)	80

4.3 Vermogensinkomensbijtelling 8 procent

Aanvullend op het uitgevoerde onderzoek zijn de resultaten berekend indien de vermogensinkomensbijtelling verder verhoogd zou worden naar 8 procent. Dit is op dezelfde wijze gedaan zoals beschreven in de voorgaande hoofdstukken voor de berekeningen van de effecten van de bijtelling van 4 procent van het box3-vermogen. De totale opbrengst wordt dan 190 miljoen, waarvan 75 procent voor rekening komt van de grotere hoge eigen bijdrage bij Zorg met verblijf.

4.3.1 Opbrengsten vermogensinkomensbijtelling van 8 procent

	Wmo	Zorg zonder verblijf	Zorg met verblijf		
			bijdrage hoog	bijdrage laag	
Aantal (x 1 000)	487	422	225	111	
w.v. effect > 0	72	47	50	29	
Effect:					
bedrag (mln euro)	32	12	142	4	
gemiddeld per jaar (euro)	443	267	2830	142	
deciegrens					
	10%	24	8	252	0
	20%	51	18	369	0
	20%	86	31	564	1
	40%	142	46	875	2
	50%	206	73	1362	3
	60%	338	112	2134	16
	70%	496	210	3171	87
	80%	681	322	5560	154
	90%	1011	693	7627	414

Bijlage

B.1 Gebruik van Wmo en eigen bijdrage, exclusief en inclusief vermogensinkomensbijtelling, 2010

Leeftijd	Huishouden	Verzamelinkomen	Aantal cliënten ¹⁾		Totaal bedrag eigen bijdrage	
			totaal	waaronder met vermogen box 3 >0	zonder bijtelling	met bijtelling
			x 1 000	mln euro		
Tot 65 jaar	Eenpersoons	Tot 1 0000 euro	4,8	0,3	0,6	0,6
		1 0000 tot 1 5000 euro	20,5	0,9	2,6	2,6
		1 5000 tot 2 0000 euro	9,7	1,1	1,2	1,3
		2 0000 euro en meer	18,1	4,3	7,9	8,7
		Totaal	53,2	6,6	12,2	13,2
	Meerpersoons	Tot 1 0000 euro	2,7	0,2	0,3	0,3
		1 0000 tot 1 5000 euro	7,4	0,3	1,0	1,0
		1 5000 tot 2 0000 euro	10,6	0,5	1,3	1,3
		2 0000 euro en meer	22,6	3,1	10,5	10,8
		Totaal	43,4	4,1	13,1	13,5
65 jaar en ouder	Eenpersoons	Tot 1 0000 euro	23,2	1,8	3,1	3,1
		1 0000 tot 1 5000 euro	120,7	11,3	16,2	16,8
		1 5000 tot 2 0000 euro	77,4	19,3	20,7	25,9
		2 0000 euro en meer	48,5	29,8	44,6	49,5
		Totaal	269,8	62,1	84,6	95,4
	Meerpersoons	Tot 1 0000 euro	2,9	0,4	0,5	0,5
		1 0000 tot 1 5000 euro	20,0	1,9	3,2	3,3
		1 5000 tot 2 0000 euro	31,8	4,1	5,6	6,0
		2 0000 euro en meer	65,0	21,7	35,3	40,8
		Totaal	119,6	28,1	44,7	50,5
Totaal	Totaal	Totaal	485,9	101,0	154,6	172,5

Bron: CBS op basis van CAK-gegevens

1) Aantal cliënten met een factuurbedrag > 0 euro.

B.2 Gebruik van AWBZ zonder verblijf en eigen bijdrage, exclusief en inclusief vermogensinkomensbijtelling, 2010

Leeftijd	Huishouden	Verzamelinkomen	Aantal cliënten ¹⁾		Totaal bedrag eigen bijdrage	
			totaal	waaronder met vermogen box 3 >0	zonder bijtelling	met bijtelling
			x 1 000	mln euro		
Tot 65 jaar	Eenpersoons	Tot 1 0000 euro	3,4	0,0	0,2	0,2
		1 0000 tot 1 5000 euro	11,9	0,1	0,7	0,7
		1 5000 tot 2 0000 euro	6,0	0,2	0,3	0,3
		2 0000 euro en meer	14,2	4,1	3,3	3,9
		Totaal	35,5	4,4	4,5	5,1
	Meerpersoons	Tot 1 0000 euro	7,0	0,5	0,4	0,4
		1 0000 tot 1 5000 euro	7,5	1,0	0,5	0,5
		1 5000 tot 2 0000 euro	6,6	0,3	0,5	0,5
		2 0000 euro en meer	36,5	5,5	7,2	7,3
		Totaal	57,6	7,2	8,5	8,7
65 jaar en ouder	Eenpersoons	Tot 1 0000 euro	3,8	1,3	0,2	0,2
		1 0000 tot 1 5000 euro	21,5	2,5	1,0	1,0
		1 5000 tot 2 0000 euro	16,6	5,6	1,8	2,4
		2 0000 euro en meer	35,4	24,9	15,4	18,3
		Totaal	77,3	34,3	18,4	22,0
	Meerpersoons	Tot 1 0000 euro	2,2	0,4	0,2	0,2
		1 0000 tot 1 5000 euro	10,5	1,9	0,9	1,0
		1 5000 tot 2 0000 euro	13,3	1,9	0,9	1,0
		2 0000 euro en meer	64,0	27,9	18,6	21,5
		Totaal	89,9	32,1	20,6	23,7
Totaal	Totaal	Totaal	260,3	78,1	52,1	59,4

Bron: CBS op basis van CAK-gegevens

1) Aantal cliënten met een factuurbedrag > 0 euro.

B.3 Gebruik van AWBZ intramuraal en eigen bijdrage, exclusief en inclusief vermogensinkomensbijtelling), 2009

Leeftijd	Huishouden	Verzamelinkomen	Aantal cliënten ¹⁾		Totaal bedrag eigen bijdrage	
			totaal	waaronder met vermogen box 3 >0	zonder bijtelling	met bijtelling
			<i>x 1 000</i>	<i>mln euro</i>		
Tot 65 jaar	Eenpersoons	Tot 1 0000 euro	11,0	1,3	36,9	37,0
		1 0000 tot 1 5000 euro	11,4	2,1	46,7	48,7
		1 5000 tot 2 0000 euro	3,3	0,9	12,3	13,9
		2 0000 euro en meer	4,4	2,1	16,1	20,0
		Totaal	30,1	6,4	112,0	119,6
	Meerpersoons	Tot 1 0000 euro	29,5	6,0	111,9	112,8
		1 0000 tot 1 5000 euro	18,5	4,5	89,8	91,6
		1 5000 tot 2 0000 euro	5,1	1,8	28,0	30,4
		2 0000 euro en meer	7,8	1,1	30,5	31,3
		Totaal	61,0	13,3	260,3	266,2
65 jaar en ouder	Eenpersoons	Tot 1 0000 euro	9,1	0,8	28,3	28,7
		1 0000 tot 1 5000 euro	32,5	5,2	78,1	78,9
		1 5000 tot 2 0000 euro	12,4	3,4	42,2	44,4
		2 0000 euro en meer	16,6	10,4	47,8	52,9
		Totaal	70,7	19,8	196,5	204,9
	Meerpersoons	Tot 1 0000 euro	34,7	5,1	177,2	180,8
		1 0000 tot 1 5000 euro	56,4	7,7	313,2	320,9
		1 5000 tot 2 0000 euro	35,4	8,8	190,5	204,3
		2 0000 euro en meer	47,9	25,2	271,5	319,8
		Totaal	174,3	46,9	952,4	1025,8
Totaal	Totaal	Totaal	336,1	86,4	1521,1	1616,5

Bron: CBS op basis van CAK-gegevens

1) Aantal cliënten met een factuurbedrag > 0 euro.